

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ
1) เพื่อศึกษาการใช้ ความต้องการ และปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ ความ
ต้องการ และปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่ม
ตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ดูแลเด็กที่ประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย และได้รับรางวัลผู้ดูแลเด็กดีเด่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2552
จำนวนทั้งสิ้น 290 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane)
(ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ, 2547 : 132) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 โดยใช้วิธีการเลือก
ตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ที่ใช้ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับรางวัล (1 คน/1
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) เป็นหน่วยในการแบ่งชั้น โดยแบ่งประชากรออกเป็นส่วนย่อยแต่ละส่วน (เป็นชั้น
ภูมิ) แล้วเลือกตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิออกมาเป็นภูมิภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล และผู้ดูแลเด็กในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับรางวัลดีเด่นในแต่ละตำบล ส่วนกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ได้แก่ การคัดเลือกผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน
12 คน ซึ่งกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยใช้เกณฑ์การเลือก ได้แก่ ผู้ดูแลเด็กเล็กสังกัดกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น จำนวน 3 คน ผู้บริหารของเทศบาลเมือง / เทศบาลตำบล / องค์การ
บริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน นักสารสนเทศทางการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญการ
จัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม
ความคิดเห็นการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย และนำข้อมูลเบื้องต้นของข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการสร้าง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อคำถามเพื่อประกอบการสนทนากลุ่มย่อย การ
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติดังนี้ ค่าร้อยละ
(Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การ
วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance-ANOVA) และการ
ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้
สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ

ประเทศไทย โดยการคัดเลือกผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการสอนของผู้ดูแลเด็กแต่ละภูมิภาคของประเทศ โดยสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 12 คน คือ ผู้ดูแลเด็กเล็กสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้บริหารของเทศบาลเมือง/เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล นักสารสนเทศทางการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญการจัดการศึกษาปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ แล้วนำมาเขียนแจกแจงเป็นความถี่ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ดูแลเด็กที่มีอายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.76 รองลงมา คือ อายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.38 และอายุ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.66 ตามลำดับ ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.55 รองลงมา คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12.07 และระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 1.38 ตามลำดับ ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นเวลา 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.66 รองลงมา คือ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.52 และ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.03 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ดูแลเด็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 68.97 รองลงมาคือ สังกัดเทศบาลตำบล คิดเป็นร้อยละ 24.83 และ สังกัดเทศบาลเมือง คิดเป็นร้อยละ 6.21 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา คือ ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 25.86 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 23.10 และภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 21.03 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3 ด้าน คือ การใช้ ความต้องการ และปัญหาการใช้สารสนเทศ

2.1 การใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก

ผู้ดูแลเด็กมีการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1.1 การใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ และสารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่มีการใช้มากที่สุดมี 1 รายการ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ และสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่มีการใช้มากที่สุดมี 3 รายการ คือ หนังสือคู่มือหลักสูตร หนังสือเรียน และเอกสารประชุมทางวิชาการ ส่วน

การใช้สารสนเทศสิ่งไม่ตีพิมพ์มีการใช้มากที่สุดมี 1 รายการ คือ รูปภาพ และสิ่งไม่ตีพิมพ์ที่มีการใช้มากที่สุดมี 2 รายการ คือ ของจริง และของตัวอย่าง

2.1.2 การใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้อยู่ในระดับปานกลางมี 4 รายการ คือ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ สื่อมัลติมีเดีย อินเทอร์เน็ต และรายการโทรทัศน์

2.2 ความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก

ผู้ดูแลเด็กมีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวมพบว่าความต้องการใช้สารสนเทศทุกประเภทอยู่ในระดับมาก สรุปได้ดังนี้

2.2.1 ความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ในระดับมากที่สุดมี 6 รายการ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หนังสือคู่มือหลักสูตร หนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสารประชุมทางวิชาการ หนังสือเรียน และผลงานวิจัย ความต้องการในระดับมากที่สุดมี 6 รายการ คือ หนังสือพิมพ์วารสาร หนังสือสารคดี หนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม จุลสาร และหนังสือเรื่องสั้น

2.2.2 ความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ในระดับมากที่สุดมี 6 รายการ คือ รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง แผนภาพ เทปเสียง และหุ่นจำลอง ความต้องการในระดับมากที่สุดมี 5 รายการ คือ วีดิโอเทป แผนภูมิ แผนที่ ลูกโลก และสไลด์

2.2.3 ความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในระดับมากที่สุดมี 2 รายการ คือ อินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ความต้องการในระดับมากที่สุดมี 6 รายการ คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ โทรสาร สื่อมัลติมีเดีย และเคเบิลทีวี

2.3 ปัญหาในการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก

ผู้ดูแลเด็กมีปัญหาในการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาการใช้สารสนเทศที่อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สรุปได้ดังนี้

2.3.1 ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ ไม่สะดวกในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่สามารถเข้าถึงตัวผู้ที่มีสารสนเทศที่ต้องการ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมีน้อย และครูบรรณารักษ์ห้องสมุดมีความรู้ทางสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยไม่เพียงพอ

2.3.2 ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากมี 2 รายการ คือ แหล่งสารสนเทศที่มีบริการไม่เพียงพอต่อความต้องการ และแหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้นหาข้อมูล

2.3.3 ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากมี 4 รายการ คือ ไม่มีสารสนเทศบริการเพียงพอ ไม่สะดวกในการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้น และแหล่งสารสนเทศอยู่ไกล

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หน่วยงานต้นสังกัด และภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน

3.1 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามอายุ

สมมติฐานที่ 1 ผู้ดูแลเด็กที่มีอายุต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

3.1.1 ด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 26-30 ปี มีการใช้มากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุมากกว่า 45 ปี ด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 26-30 ปี มีการใช้มากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุ 31-35 ปี และอายุมาก 45 ปี ด้านการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 26-30 ปี มีการใช้มากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุมากกว่า 45 ปี

3.1.2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ดูแลเด็กอายุ 31-35 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 20-25 ปี

3.1.3 ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณาเป็นราย

ด้าน พบว่า ผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ดูแลเด็กอายุ 41-45 ปี มีปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกิดจากตัวผู้ดูแลเด็กเองมากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุ 36 – 40 ปี และอายุ 31-35

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ดูแลเด็กที่มีอายุต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่มีอายุต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่อายุต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.2 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามระดับการศึกษา

สมมติฐานที่ 2 ผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

3.2.1 ด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

3.2.2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

3.2.3 ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 2 สามารถสรุปได้ว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศ ความต้องการใช้สารสนเทศ และปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.3 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สมมติฐานที่ 3 ผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

3.3.1 ด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 1-5 ปี มีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 16-20 ปี

3.3.2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ในด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 16-20 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน มากกว่า 20 ปี

3.3.3 ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 11-15 ปี

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่ระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.4 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด

สมมติฐานที่ 4 ผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

3.4.1 ด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดเทศบาลตำบลมีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดเทศบาลตำบลมีการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดเทศบาลเมืองมีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.3 ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ในด้านปัญหาขาดแคลนสารสนเทศประเภทต่างๆ ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหาขาดแคลนสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล และปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 4 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.5 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 5 ผู้ดูแลเด็กที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างกัันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

3.5.1 ด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคต่างกัันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคกลางมีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคใต้ ด้านการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคกลางมีการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคใต้เช่นกัน

3.5.2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคต่างกัันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ในด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคเหนือ ด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคกลาง ด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคกลาง

3.5.3 ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคต่างกัันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ในด้านปัญหาขาดแคลนสารสนเทศประเภทต่างๆ ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหาขาดแคลนสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล และปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ

จากการทดสอบสมมติฐานที่ 5 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคต่างกัันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน

ผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ส่วนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย

ประเด็นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาการนำสารสนเทศมาใช้เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย พบว่า

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีวัสดุ อุปกรณ์ หรือคอมพิวเตอร์ และระบบการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต หรืออาจมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ทำให้ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถจัดการความรู้และนำสารสนเทศมาใช้ได้ (12 คน)

2. ผู้ดูแลเด็กไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการนำสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะจัดได้ไม่เหมาะสมกับวัยหรือธรรมชาติของเด็กปฐมวัย หรือการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศอาจจะไม่เหมาะสมกับเด็ก หรือกิจกรรมที่จัดให้กับเด็กปฐมวัย (12 คน)

3. ขาดแหล่งรวบรวมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอน (12 คน)

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาสารสนเทศ (11 คน)

5. สารสนเทศที่ใช้ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กไม่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (8 คน)

6. ปัญหาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ห่างไกลความเจริญไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา และเนื้อหาที่ใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กเล็กไม่เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้าน (6 คน)

7. ผู้สอนต้องเป็นผู้หาเองออกค่าใช้จ่ายเอง เช่น ซื้อหนังสือและสื่อสารสนเทศทางการศึกษา ค่าถ่ายเอกสารทำงานธุรการชั้นเรียน เป็นต้น ทำให้มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะมีรายได้น้อย งานจึงไม่สมบูรณเท่าที่ควร ทางหน่วยงานไม่มีเอกสารอะไรเลย รวมทั้งสมุดประจำตัวเด็กและสมุดเรียกชื่อก็ต้องการเอง (4 คน)

ประเด็นที่ 2 แนวทางแก้ไขปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย

1. สารสนเทศที่ใช้ควรสร้างหรือค้นหาภูมิความรู้จากท้องถิ่น โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (School Base Management) ให้บ้าน วัด โรงเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (10 คน)

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรวางแผนและจัดทำโครงการเพื่อของบประมาณในการจัดเตรียม จัดซื้อ จัดหาสารสนเทศ ตลอดจนเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ หรือการบริจาคทรัพยากรสารสนเทศจากชุมชน และสังคมในท้องถิ่น (8 คน)

3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กต้องเข้าใจด้านการจัดสภาพแวดล้อมขณะที่เด็กทำกิจกรรม และส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก ดังนั้นผู้ดูแลเด็กจึงควรเอาใจใส่ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กอย่างใกล้ชิด และควรจัดทำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก (4 คน)

ประเด็นที่ 3 แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กเล็กของประเทศไทย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลเด็กเล็กด้านการศึกษาและฝึกอบรมด้านการใช้สารสนเทศ

1.1 ควรพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลเด็กเล็กโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะด้านการสืบค้น การสร้าง การใช้ และประเมินผลการใช้สารสนเทศแก่ผู้ดูแลเด็กเล็ก เนื่องจากผู้ดูแลเด็กเล็กต้องมีความสนใจ มีความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการสารสนเทศผสมผสานกับการร่วมกิจกรรมกับเด็กที่จะก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยแบ่งตามเขตหรือตามกลุ่ม เป็นรุ่นๆ อย่างต่อเนื่อง (12 คน)

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ด้านการศึกษาปฐมวัย หรือผ่านอบรมเพื่อให้ได้ใบประกอบวิชาชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยคัดเลือกจากภายในหน่วยงานต้นสังกัด พิจารณาจากเกรดเฉลี่ย และอายุในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถนำความรู้มาพัฒนากระบวนการใช้สารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของเด็กปฐมวัย (11 คน)

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาดูงาน หรือจัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการใช้สารสนเทศ ซึ่งอาจทำในลักษณะนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือนโยบาย แผนงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น (10 คน)

1.4 อยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัด หลักสูตรการอบรม "การใช้สารสนเทศ" ให้กับครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการ อบรมหรือสัมมนาไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (5 คน)

2. ด้านการสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อจัดหาสารสนเทศ

หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อ จัดหาและซ่อมบำรุงทรัพยากรด้านสารสนเทศที่ชัดเจน และเพียงพอต่อความต้องการ โดย คำนึงถึงจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนเด็กของแต่ละศูนย์การศึกษา และคุณภาพของสื่อ พร้อมทั้งสนับสนุนผู้ดูแลเด็กให้ได้รับการอบรมด้านการใช้สารสนเทศ ได้แก่ กำหนดไว้ใน การจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับงบประมาณด้านสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความสามารถในการเลือก และจัดหา และมีทักษะในการสร้าง การใช้ และซ่อมบำรุง ทรัพยากรสารสนเทศเองได้ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (12 คน)

3. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน/สังคม

3.1 ควรเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน/สังคมได้มามีส่วนร่วมในการส่งเสริม หรือสนับสนุนให้ผู้ดูแลเด็กใช้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจนำสารเทศมาเสนอแนะให้กับผู้ดูแลเด็กได้ นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (11 คน)

3.2 มีส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก NGO ชุมชน/สังคม จัดสัมมนา เพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กเล็ก โดยจัดโครงการระดมทุนและทรัพยากรจากชุมชน/สังคม (7 คน)

3.3 ควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุ และบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เด็กปฐมวัย (3 คน)

3.4 ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนด้านการใช้สารเทศเพื่อ จัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยร่วมกับผู้ดูแลเด็ก (2 คน)

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะด้านการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กต่อภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ควรมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์ สารสนเทศ ให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ พร้อมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการ สนับสนุน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ดูแลเด็กในการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ อันจะนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน และการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (12 คน)

2. ควรมีการกำหนดทิศทางหรือนโยบายที่เป็นแนวทางเดียวกัน และให้ความสำคัญต่อการใช้สารสนเทศ ตั้งแต่การบริหารในระดับสูง จนถึงหน่วยงานต้นสังกัดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดกรอบในการดำเนินงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ (12)

3. ควรจัดตั้งองค์กร หรือหน่วยงานในระดับประเทศหรือหน่วยงานภาครัฐที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่มีบทบาททางด้านวิชาการและสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เข้ามาสนับสนุน เช่น การให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ เกณฑ์มาตรฐานการประเมินผล และกลวิธีการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แนะนำการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์บันทึกติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ให้คำปรึกษาให้ผู้ดูแลเด็กสามารถค้นหาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ เป็นต้น (12 คน)

4. ควรมีการจัดทำเว็บไซต์ที่เป็นศูนย์กลางในการติดตามกิจกรรมและข่าวสารประชาสัมพันธ์ และรวบรวมข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ (11 คน)

5. หน่วยงานต้นสังกัดควรมีให้ความสำคัญต่อการนำคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในสังคมปัจจุบัน (10 คน)

6. องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสารสนเทศประเภทนิทานควรมีการสนับสนุน โดยการบริจาคสารสนเทศประเภทนิทานที่มีคุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัยให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กทุกศูนย์ เพื่อให้ได้สารสนเทศประเภทนิทานในลักษณะหนังสือและซีดีที่มีคุณภาพตรงกับพัฒนาการของเด็กอย่างแท้จริง (4 คน)

7. ควรมีการใช้บริการยืมคืนสารสนเทศจากส่วนกลาง และให้มีลักษณะหรือรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเปิดช่องทางการค้นหาความรู้แก่ผู้ดูแลเด็กให้มากยิ่งขึ้น (4 คน)

8. ควรปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น (3 คน)

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สภาพการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3 ด้าน คือ การใช้ความต้องการ และปัญหาการใช้สารสนเทศ

เมื่อพิจารณาการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ และสารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ โดยใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่มีการใช้มากที่สุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ หนังสือคู่มือหลักสูตร หนังสือเรียน และเอกสารประชุมทางวิชาการ ส่วนการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ที่ใช้มากที่สุด คือ รูปภาพ และสิ่งไม่ตีพิมพ์รองลงมาคือ ของจริง และของตัวอย่าง ส่วนการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย คือ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ สื่อมัลติมีเดีย อินเทอร์เน็ต และรายการโทรทัศน์ มีความสอดคล้องกับ อับบราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow, 2007 : <http://www.deepermind.com/20maslow.htm>.) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ใช้ที่ขาดประสบการณ์ในการค้นคืนสารสนเทศ ผู้ใช้กลุ่มนี้จะไม่มีความรู้สึกซึ่ง ทั้งในด้านเนื้อหาวิชาการและการใช้ระบบค้นคืนสารสนเทศ แต่เป็นผู้ที่มีความต้องการใช้งานสารสนเทศ พฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศหลายๆ กลุ่ม มีผลมาจากสภาพแวดล้อมของผู้ใช้ ไม่ว่าจะเป็นการขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหา และลักษณะในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยที่มักใช้หนังสือคู่มือหลักสูตรเป็นแนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้รูปภาพประกอบการเรียนการสอนเป็นหลัก เนื่องจากหาง่ายและประหยัด จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การใช้สารสนเทศของผู้ดูแลเด็กในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาความต้องการใช้สารสนเทศ พบว่าผู้ดูแลเด็กมีความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มาก ได้แก่ ความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ หนังสือคู่มือหลักสูตร หนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสารประชุมทางวิชาการ หนังสือเรียน และผลงานวิจัย ความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ในระดับมากที่สุดมี 6 รายการ คือ รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง แผนภาพ เทปเสียง และหุ่นจำลอง ความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ อินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ จากความความต้องการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าเป็นไปตามที่ ส่วนส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการพัฒนากิจกรรมเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2551 : 13-17) ได้ระบุไว้ถึงผู้จักพัฒนาตนเองในทางวิชาการและวิชาชีพของครูผู้ดูแลเด็กที่ต้องเฝ้าหาความรู้ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการและทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ติดตามความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้และเทคโนโลยี

โดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย จากความต้องการใช้สารสนเทศดังกล่าวแสดงถึงความตั้งใจจริงของผู้ดูแลเด็กที่ต้องการพัฒนาตนเองในการจัดหา และใช้สารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อพิจารณาปัญหาในการใช้สารสนเทศของผู้ดูแลเด็ก พบว่ามีปัญหาในการใช้สารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนแหล่งสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล คือ ไม่สะดวกในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่สามารถเข้าถึงตัวผู้ที่มีสารสนเทศที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการศึกษานปฐมวัยมีน้อย และครูบรรณารักษ์ห้องสมุดมีความรู้ทางสาขาวิชาการศึกษานปฐมวัยไม่เพียงพอ ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ แหล่งสารสนเทศที่มีบริการไม่เพียงพอต่อความต้องการ และแหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้นหาข้อมูล ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ไม่มีสารสนเทศบริการเพียงพอ ไม่สะดวกในการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศขาดเครื่องมือช่วยค้น และแหล่งสารสนเทศอยู่ไกล จากปัญหาข้างต้นทำให้เห็นถึงความสำคัญในการนำทรัพยากรสารสนเทศมาใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งจรัส อติวิทยากรณ์ (2550 : 13) ระบุว่าสารสนเทศนั้นมีความสำคัญต่อองค์กร เนื่องจากเป็นส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา แก้ไข ตัดสินใจ พิจารณาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผู้ดูแลเด็กจึงต้องจะใช้ข้อมูลนั้นทั้งหมดในการวางแผน และช่วยในการตัดสินใจในการวางแผน และด้านการปฏิบัติงานมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และมั่นใจได้ว่าจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ใช้วิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อหาหนทางควบคุม และแก้ไขเหตุการณ์ หรือสิ่งที่เป็นปัญหาได้ดีขึ้น ช่วยในการดำเนินงานจัดการของข้อมูลให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว คล่องตัว ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อระบบการบริหารงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย

2. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หน่วยงานต้นสังกัด และภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ผู้ดูแลเด็กที่มีอายุต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

พบว่า**ด้านการใช้สารสนเทศ**เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 26-30 ปี มีการใช้มากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุมากกว่า 45 ปี ด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 26-30 ปี มีการใช้มากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุ 31-35 ปี และอายุมาก 45 ปี ด้านการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 26-30 ปี มีการใช้มากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุ

มากกว่า 45 ปี จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าอายุมีผลต่อการใช้สารสนเทศดังที่ ปภาวดี ประจักษ์ศุภานิติ (2554 : <http://www.isc.ru.ac.th/data/PS0001073.doc>.) กล่าวว่าอายุส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบันส่งผลต่อประสิทธิผลของการนำสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารเอกสาร การที่ผู้ดูแลเด็กจะใช้สารสนเทศได้ดีจึงมีต้องคำนึงถึงสถานภาพส่วนตัวด้านอายุของผู้ดูแลเด็ก เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการเรียนรู้ที่จะใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพร่วมกับตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวแปรภูมิหลัง ตัวแปรสังคม เศรษฐกิจ การยอมรับนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัชดา คงคาหลวง (2550) ที่ทำวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยของบ้านหนังสือ กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ที่มาใช้บริการบ้านหนังสือ กรุงเทพมหานคร ที่อายุต่างกันมีความต้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการจัดการสภาพแวดล้อม และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ เนื้ออ่อน (2544) ที่ทำการวิจัย เรื่องการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าสารสนเทศที่ครูใช้ประกอบการสอนในระดับมาก คือ สารสนเทศประเภทสิ่งตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือคู่มือหลักสูตรและแผนภาพ สำหรับแหล่งสารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ที่ครูใช้เพื่อประกอบการสอนในระดับมาก ได้แก่ ทีวี

ด้านความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ดูแลเด็กอายุ 31-35 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุ 20-25 ปี

ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ดูแลเด็กอายุ 41-45 ปี มีปัญหาการใช้สารสนเทศที่เกิดจากตัวผู้ดูแลเด็กเองมากกว่าผู้ดูแลเด็กอายุ 36 – 40 ปี และอายุ 31-35 ปี แสดงให้เห็นว่าผู้ดูแลเด็กที่มีอายุไม่มากนักมักไม่ค่อยมีปัญหาการใช้สารสนเทศ เนื่องจากเป็นวัยที่ให้ความสนใจต่อการพัฒนาตนเองและแสวงหาสารสนเทศใหม่ๆ มาส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ออกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ระบุว่าผู้ดูแลเด็กต้องมีระดับ วุฒิภาวะ และบุคลิกลักษณะเหมาะสม ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรัก ความอ่อนโยน เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กเล็กอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับหลักการและแนวความคิดของ ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2548 : 1) ที่กล่าวถึงความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้สารสนเทศในสังคมสารสนเทศ เพราะสารสนเทศนั้นได้ทวีความสำคัญ และมีความจำเป็นแก่ชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบันทั้งการทำงาน การวางแผนและการพัฒนาองค์กร เพราะว่าในปัจจุบันการทำงานทุกด้านต้องอาศัยสารสนเทศที่แม่นยำเที่ยงตรง และมีคุณภาพสูง ผลกระทบของสารสนเทศนั้นมีอยู่อย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับบุคคล และองค์การทำงานในสาขาวิชาชีพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารภาครัฐ เอกชน วิทยาศาสตร์ กฎหมาย การศึกษา การแพทย์ การสาธารณสุข งานบริการสังคมต่างๆ ตลอดจนวิศวกรรมศาสตร์ องค์กรที่สามารถจัดการสารสนเทศได้ดีย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดสภาพความพึงพอใจต่องานที่ปฏิบัติอยู่ ซึ่งสนับสนุนเหตุผลด้านความสำคัญต่อความต้องการนำสารสนเทศมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงทำให้ความต้องการและปัญหาในการใช้สารสนเทศของผู้ดูแลเด็กทุกช่วงอายุไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

พบว่าด้านการใช้สารสนเทศ ด้านความต้องการใช้สารสนเทศ และด้านปัญหาการใช้สารสนเทศ เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 จากข้อมูลที่ได้รับสอดคล้องกับ บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร (2552) การศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่มีผลการวิจัยว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานที่ต่างๆ ไม่แตกต่างกัน และเป็นไปตามหลักการและแนวความคิดของ เยาวพา เดชะคุปต์ และคณะ (2550 : 93-96) ที่กล่าวไว้ว่าการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรู้และแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งพฤติกรรมนี้อาจจะเกิดได้หลายรูปแบบ เช่น ผู้ใช้อาจจะใช้ระบบสารสนเทศที่เป็นทางการ เช่น ห้องสมุด ระบบการให้บริการแบบออนไลน์ หรือศูนย์สารสนเทศ เป็นต้น หรืออาจใช้ระบบสารสนเทศที่ไม่เป็นทางการ คือ ระบบที่ไม่ได้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศเป็นหลัก ได้แก่

แหล่งสารสนเทศตัวบุคคลในห้องถิ่น แหล่งสารสนเทศในชุมชน/ห้องถิ่น หรือที่เรียกว่าภูมิปัญญาห้องถิ่น จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก จึงทำให้ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการใช้ ความต้องการ และปัญหาในการใช้สารสนเทศของผู้ดูแลเด็ก

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

พบว่าด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 1-5 ปี มีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 16-20 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกอบแก้ว ฐะพันธ์ (2548) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดนครราชสีมา พบว่าการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของครู ซึ่งปฏิบัติการสอนที่ประสบการณ์แตกต่างกัน มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กที่แตกต่างกัน **ด้านความต้องการใช้สารสนเทศ** เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ในด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 16-20 ปี มีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของ อดุลย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล (2546 : 11-14) ที่กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความต้องการการใช้สารสนเทศว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความต้องการใช้สารสนเทศ ซึ่งอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนทางด้านอายุและวัฏจักรชีวิตครอบครัว ทำให้มนุษย์แต่ละคนจะมีความต้องการใช้สารสนเทศแตกต่างกันไป การมีครอบครัวและอายุที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อลักษณะการดำเนินชีวิต ความจำเป็น ความต้องการ รวมถึงรสนิยมที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 16-20 ปี ซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีความสนใจและมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กปฐมวัยค่อนข้างมาก จึงมีความสนใจที่จะนำสารสนเทศมาใช้ประกอบการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย และต้องการใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ที่อาจจะเรียนรู้

การใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยได้น้อยกว่า เนื่องจากปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกสาขาวิชาซึ่งอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่งผลต่อ**ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศ**เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมี**ปัญหาการใช้สารสนเทศ**โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมี**ปัญหาการใช้สารสนเทศ**ที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มี**ปัญหาการใช้สารสนเทศ**ที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศมากกว่าผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงาน 11-15 ปี

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

พบว่า**ด้านการใช้สารสนเทศ**เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดเทศบาลตำบลมีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นไปตามผลการวิจัยของ วอลซ์ (Walsh, 1999 : 1896-A) ที่ศึกษาการใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มที่ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูน มีค่าคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยบรรยายในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟิมพ์กานต์ ไม้วัฒนา (2552) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้ดูแลเด็กไม่มีการนำสื่อและอุปกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมที่เคยเข้ารับการอบรม สื่อและอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการใช้งาน **ด้านความต้องการใช้สารสนเทศ**เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่สังกัดเทศบาลเมืองมีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดเทศบาลเมืองอยู่ใกล้แหล่งให้บริการสารสนเทศมากกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดขององค์กรด้านการศึกษา ร้านหนังสือในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น **ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศ** เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 4 ในด้านปัญหาขาดแคลนสารสนเทศประเภทต่างๆ ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหาขาดแคลนสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล และปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ ซึ่ง พิมพ์กานต์ ไม้วัฒนา (2550) อธิบายว่าปัญหาที่พบ คือ หน่วยงานต้นสังกัดมักมีปัญหาด้านการบริหารจัดการ ขาดแคลนบุคลากร งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดเตรียมอาคาร สถานที่ สื่อและอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งบุคลากรมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก จึงทำให้ปัญหาการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีต้นสังกัดแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 ผู้ดูแลเด็กที่มีอยู่ในภูมิภาคต่างกันมีการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศแตกต่างกัน

พบว่า**ด้านการใช้สารสนเทศ** เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ในด้านการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ และสารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคกลางมีการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์และสารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคใต้ **ด้านความต้องการใช้สารสนเทศ** เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีความต้องการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ในด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคเหนือ ด้านความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่มีตีพิมพ์และสารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการใช้สารสนเทศประเภทสิ่งไม่มีตีพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ภาคกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ โกศวี (2549) ที่ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ

องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าสภาพการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามภูมิภาค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับหลักการและแนวความคิดของ ฮุดลีย์ จาตุรงค์กุล และดลยา จาตุรงค์กุล (2546 : 11-14) ที่กล่าวว่าวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะด้านเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้การใช้สารสนเทศแตกต่างกัน เป็นผลจากรูปแบบการดำรงชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล มักแสดงออกมาในรูปของกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตจะแสดงออกถึงตัวบุคคลนั้นที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของบุคคล **ด้านปัญหาการใช้สารสนเทศ** เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวม พบว่าผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีปัญหาการใช้สารสนเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ในด้านปัญหาขาดแคลนสารสนเทศประเภทต่างๆ ปัญหาขาดแคลนแหล่งสารสนเทศภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหาขาดแคลนสารสนเทศที่เป็นตัวบุคคล และปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ใช้สารสนเทศ อธิบายได้ว่าเนื่องจากผู้ดูแลเด็กทุกภูมิภาคต่างได้รับนโยบายจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเช่นเดียวกัน จึงทำให้ปัญหาในการใช้สารสนเทศของผู้ดูแลเด็กทุกภูมิภาคไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย

3.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาการนำสารสนเทศมาใช้เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และระบบการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ทำให้ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถนำสารสนเทศมาใช้ได้ โดยพบว่าผู้ดูแลเด็กไม่มีความรู้ความเข้าใจในการนำสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรืออาจใช้สารสนเทศบางประเภทจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ไม่เหมาะสมกับวัยพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤตยา วิฑูรวิทย์ลักษณ์ (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่าเด็กมีพฤติกรรมที่แสดงความสนใจและตอบสนองกับกิจกรรมการเรียนการสอน และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่สามารถประยุกต์หลักการศึกษปฐมวัยเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ได้ และสอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 46-49) ที่กล่าวว่าลักษณะของประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง กระบวนการที่จะทำให้เด็กได้รับความรู้ มีทักษะปฏิบัติและเห็นในสิ่งต่างๆ ที่ครูต้องการให้รู้โดยสอดคล้องกับลักษณะความใคร่รู้ใคร่เรียนของเด็ก ดังนั้นการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องเริ่มจากการกำหนดเรื่อง

เรียน มโนทัศน์การเรียนรู้ของเรื่องที่เรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นวิธีการดำเนินการไปสู่เป้าหมาย อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในกิจกรรมและการประเมินสภาพการเรียนรู้ ซึ่งผู้ดูแลเด็กมักมีปัญหาคาดแหล่งรวบรวมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ขาดการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาสารสนเทศ ทำให้ผู้สอนต้องออกค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือและสารสนเทศทางการศึกษา ค่าถ่ายเอกสารเพื่อทำงานธุรการชั้นเรียนเอง ทำให้มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะมีรายได้น้อย งานจึงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ขาดสมุดประจำตัวเด็กและสมุดเรียกชื่อเด็ก สารสนเทศที่ใช้ไม่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3.2 ด้านแนวทางแก้ไขปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทยในปัจจุบันพบว่าสารสนเทศที่ใช้ควรสร้างหรือค้นหาภูมิความรู้จากท้องถิ่น โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และควรใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (School Base Management) ให้บ้าน วัด โรงเรียนเข้ามามีส่วนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสินธพ อุ่นกอง (2547) ที่ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลเมืองชุม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย พบว่าชุมชนมีความตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนและเต็มใจให้ความช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในด้านวิชาการมากขึ้น ผู้ดูแลเด็กจึงควรวางแผนและจัดทำโครงการเพื่อของบประมาณในการจัดเตรียม จัดซื้อ จัดหาสารสนเทศ ตลอดจนเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ หรือการบริหารจัดการสารสนเทศจากชุมชนและสังคมในท้องถิ่น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของสินธพ อุ่นกอง (2544) ที่ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและสื่อในกิจกรรมเสรีสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมและสื่อในกิจกรรมเสรีสำหรับเด็กปฐมวัยควรประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การจัดสภาพแวดล้อมทั่วไป การจัดกิจกรรมและสื่อ และการเลือกใช้สื่อ และผลการวิจัยของดวงกมล จงเจริญ (2552) ที่ทำวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าผู้ดูแลเด็กที่เป็นผู้นำเครือข่ายมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยและบริบทของท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และระหว่างเด็กกับเด็ก จึงควรจัดทำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สารสนเทศ ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก

3.3 ด้านแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กเล็กของประเทศไทย พบว่าควรพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลเด็กเล็กด้านการศึกษาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้สารสนเทศให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะด้านการสืบค้น การสร้าง การใช้ และประเมินผลการใช้สารสนเทศ ซึ่ง ปภาวดี ประจักษ์ศุภานิติ (2554 : : <http://www.isc.ru.ac.th/data/PS0001073.doc>.) ให้ข้อคิดไว้ว่าการนำเทคโนโลยีหรือวิทยาการแผนใหม่มาใช้ จำเป็นจะต้องฝึกฝนพัฒนาบุคลากรให้มีทัศนคติที่ดี มีความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลดีความสามารถของบุคลากรในเรื่องของเขาว่าปัญญาเป็นเรื่องเฉพาะตัวบุคคล เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กได้นำความรู้ความสามารถไปใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศให้ผสมผสานกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นไปตามที่ผลการวิจัยของ นงลักษณ์ เนื้ออ่อน (2544 : 30) เรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าการเรียนการสอนที่มีการนำทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะช่วยในการจดจำ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ช่วยให้การเรียนการสอนง่ายขึ้นและประหยัดเวลาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ควรแบ่งการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการตามเขตหรือภูมิภาค เป็นรุ่นๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ด้านการศึกษาปฐมวัย หรือผ่านอบรมเพื่อให้ได้ใบประกอบวิชาชีพ เพื่อให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยคัดเลือกจากภายในหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งพิจารณาจากเกรดเฉลี่ย และอายุในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถนำความรู้มาพัฒนากระบวนการใช้สารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของเด็กปฐมวัย จัดให้มีการศึกษาดูงานหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้ดูแลเด็ก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรี สิทธิพลากุล (2543) ที่ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการของครูที่มีต่อการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ดังนั้นควรสร้างนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือนโยบายแผนงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในด้านต่างๆ มาประยุกต์ใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อ จัดหาและซ่อมบำรุงทรัพยากรด้านสารสนเทศที่ชัดเจน และเพียงพอต่อความต้องการ โดยคำนึงถึงจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนเด็กของแต่ละศูนย์การศึกษา และคุณภาพของสื่อ ได้แก่ กำหนดไว้ในการจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับงบประมาณด้านสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความสามารถในการเลือก และจัดหา และมีทักษะในการสร้าง การใช้ และซ่อมบำรุงทรัพยากรสารสนเทศเองได้ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน/สังคมควรเผยแพร่

หรือประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน/สังคมได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ดูแลเด็กใช้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจนำสารสนเทศมาเสนอแนะให้กับผู้ดูแลเด็กได้นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก NGO ชุมชน/สังคม โดยจัดโครงการระดมทุนและทรัพยากรจากชุมชน/สังคม ควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุ และบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เด็กปฐมวัย และควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนด้านการใช้สารสนเทศเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยร่วมกับผู้ดูแลเด็กมากขึ้น

3.4 ข้อเสนอแนะด้านการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กต่อภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่าควรมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศ ให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ พร้อมทั้งเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ดูแลเด็กในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุณี พิมพ์พันธ์ (2551) ที่ทำวิจัยเรื่องกระบวนการพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าควรมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรโดยจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรในประเด็นนี้เทศภายใน ส่งเสริมการศึกษาดูงาน ให้ครูพี่เลี้ยงทำวิจัยในชั้นเรียน จัดทำสื่อ แบ่งปันเทคนิคการสืบ และให้คำแนะนำ จัดอบรมโดยวิทยากรจัดอบรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยผู้เชี่ยวชาญ และจัดนิเทศภายนอก สอดคล้องกับ ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2548 : 65) ที่กล่าวถึงการให้ความสำคัญกับการจัดหาแหล่งสารสนเทศ (Sources of Information) ซึ่งเกี่ยวข้องกับบันทึกต่างๆ ทั้งรูปแบบของวัสดุตีพิมพ์ ไม่ตีพิมพ์ แฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือการบันทึกในรูปแบบอื่นๆ แหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ การเผยแพร่สารสนเทศ บุคลากรทางสารสนเทศ เช่น นายหน้าขายสารสนเทศ (information brokers) ที่ปรึกษาทางด้านสารสนเทศ (information consultants) ผู้เชี่ยวชาญทางสารสนเทศ ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศเฉพาะวิชา สารสนเทศดังกล่าวจะนำไปสู่การทำวิจัยในชั้นเรียน และเพื่อให้ผู้ดูแลเด็กแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด จึงควรจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานในระดับประเทศหรือหน่วยงานภาครัฐที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่มีบทบาททางด้านวิชาการและสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เข้ามาสนับสนุน เช่น การให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ เกณฑ์มาตรฐานการประเมินผล และกลวิธีการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แนะนำการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการบันทึกติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้คำปรึกษาให้ผู้ดูแลเด็กสามารถค้นหาคำถามผ่านอินเทอร์เน็ตได้ เป็นต้น ซึ่ง สุชุม เฉลยทรัพย์ (2547 : 9) ให้ข้อคิดที่สอดคล้องว่าความรู้ความสามารถและทักษะของบุคคลในการเข้าถึง

สารสนเทศ ประเมินสารสนเทศที่ค้นหาได้ และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพทุกรูปแบบ ผู้รู้สารสนเทศจะต้องมีทักษะในด้านต่างๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และ / หรือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการใช้ห้องสมุด ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ควรมีการจัดทำเว็บไซต์ที่เป็นศูนย์กลางในการติดตามกิจกรรมและข่าวสารประชาสัมพันธ์ และใช้ในการรวบรวมข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญต่อการนำคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้จัดการเรียนรู้ได้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ซึ่ง สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association. 2011 : Online) ให้ข้อเสนอแนะว่าสารสนเทศดิจิทัล (Digital Literacy) ทำให้เกิดความเข้าใจและใช้สารสนเทศรูปแบบซึ่งนำเสนอในรูปแบบดิจิทัลผ่าน เครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างการรู้สารสนเทศดิจิทัล เช่น สามารถดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลจากแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่เข้าถึงในระยะไกลมาใช้ได้ รู้ว่าคุณภาพสารสนเทศที่มาจากเว็บไซต์ต่างๆ แตกต่างกันรู้ว่าเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือและเว็บไซต์ไม่น่าเชื่อถือ รู้จักโปรแกรมการค้นหา สามารถสืบค้นโดยใช้การสืบค้นขั้นสูง รู้เรื่องของกฎหมาย ลิขสิทธิ์ที่คุ้มครองทรัพยากรสารสนเทศบนเว็บไซต์ การอ้างอิงสารสนเทศจากเว็บไซต์ เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของสโตเวอร์ (Stover, 2000) ที่ทำการวิจัยเรื่องบรรณารักษงานบริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการปฏิบัติงานและการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการ โดยบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ได้ ได้แก่ โปรแกรมค้นหา จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มนทนา และข่าวสาร และผลการวิจัยของปาจาริลโล (Pajarillo, 2001) ที่ทำการวิจัยเรื่องการใช้ประเมินผลการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ของกลุ่มพยาบาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการใช้และผลการสืบค้นฐานข้อมูลขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการสืบค้นและการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลก่อนการสืบค้น ข้อเสนอแนะต่อไป คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสารสนเทศประเภทนิทานควรให้การสนับสนุน โดยบริจาคสารสนเทศประเภทนิทานที่มีคุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัยให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กทุกแห่งทั่วประเทศ เพื่อให้ได้สารสนเทศประเภทนิทานในลักษณะหนังสือและซีดีที่มีคุณภาพตรงกับพัฒนาการของเด็กอย่างแท้จริง ควรมีการใช้บริการยืมคืนสารสนเทศจากส่วนกลางที่มีความหลากหลาย เพื่อเปิดช่องทางการค้นหาความรู้ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้ดูแลเด็กมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวอลซ์ (Walsh, 1999 : 1896-A) ที่ทำวิจัยเรื่องการใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ใช้วิธีจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนมีค่าคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีจัดการเรียนการสอนโดยบรรยายในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อีกทั้งควรปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนา ปุณณฤทธิ และอัญชลี ไสยวรรณ (2549 : 128-136) ที่กล่าวว่า

นักวิชาการศึกษาศูนย์วิจัยควรให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย ทั้งนี้เนื่องจากเด็กปฐมวัยเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสในการจัดกระทำกับสื่อวัสดุและการได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็ก

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศสำหรับผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ ส่งผลดีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1.1 ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติการ จากผลการวิจัยพบว่าผู้ดูแลเด็กมักมีปัญหาดขาดแหล่งรวบรวมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ขาดการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาสารสนเทศ ทำให้ผู้สอนต้องออกค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือและสารสนเทศทางการศึกษา ค่าถ่ายเอกสารเพื่อทำงานธุรการชั้นเรียนเอง ทำให้มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะมีรายได้น้อย งานจึงไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ขาดสมุดประจำตัวเด็กและสมุดเรียกชื่อเด็ก สารสนเทศที่ใช้ไม่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1.1 ดังนั้นสารสนเทศที่นำมาใช้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กควรบูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งบูรณาการการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยให้ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้มีความรู้เฉพาะด้านมาถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอยู่บนหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (School Base Management) ให้บ้าน วัด โรงเรียนเข้ามามีส่วนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.2 วางแผนและจัดทำโครงการเพื่อเสนอขอของบประมาณในการจัดเตรียม จัดซื้อจัดหาสารสนเทศ ตลอดจนเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ

1.1.3 ขอความอนุเคราะห์บริจาคทรัพยากรสารสนเทศจากชุมชนและในท้องถิ่น และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการการเรียนการสอนและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยส่งเสริมการ

1.1.4 เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และเด็กกับเด็ก โดยทำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้มีความน่าสนใจและสามารถใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์

สารสนเทศประเภทสิ่งไม่ตีพิมพ์ และสารสนเทศประเภทเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1.2 ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย แนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย มีดังนี้

1.2.1 ควรมีผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศเพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมีบทบาททางด้านวิชาการและสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เข้ามาสนับสนุนรวมทั้งให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ เกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลการศึกษา และกลวิธีการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนแนะนำการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการบันทึกติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งให้คำปรึกษาให้ผู้ดูแลเด็กสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ เช่น จากศูนย์สารสนเทศ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ดูแลเด็กในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งรูปแบบของวัสดุตีพิมพ์ ไม่ตีพิมพ์ แฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือการบันทึกในรูปแบบอื่นๆ แหล่งสารสนเทศ ปฐมภูมิ การเผยแพร่สารสนเทศ บุคลากรทางสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กสามารถสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.2.2 กำหนดทิศทางหรือนโยบายที่เป็นแนวทางเดียวกัน ตั้งแต่การบริหารในระดับสูงจนถึงหน่วยงานต้นสังกัดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งกำหนดกรอบในการดำเนินงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งประเทศ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ การจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ

1.2.3 ควรมีการจัดทำเว็บไซต์ที่เป็นศูนย์กลางในการติดตามกิจกรรมและข่าวสารประชาสัมพันธ์ และใช้ในการรวบรวมข้อมูลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องสำหรับผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศทางการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะผู้ที่สนใจและมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้สารสนเทศในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ละเอียดและกว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนี้

2.1 การศึกษาปัจจัยการใช้สารสนเทศประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กของประเทศไทย

2.2 นโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับเด็กปฐมวัย

2.3 การศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของเด็กปฐมวัย

2.4 แนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย

2.5 ความต้องการจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนระดับปฐมวัย